

Załącznik 1.

Szczecin 29.01.2021 r.

Załącznik do Uchwały Komisji Habilitacyjnej

**Uzasadnienie Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 29.01.2021 r.
w sprawie odmowy poparcia wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w
dziedzinie *nauk społecznych*, w dyscyplinie *pedagogika* Pani dr Joannie Gruby**

W opinii Członków Komisji habilitacyjnej Pani dr Joanna Gruby nie spełnia wymogów ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk społecznych*, w dyscyplinie *pedagogika*, określonych w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami) znowelizowanej w 2014 r. oraz przepisami wprowadzającymi ustawę – Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U.2018, poz. 1669) w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. nr 196, poz.1165).

Decyzja została podjęta jednomyślnie w 7-osobowym składzie Komisji.

UZASADNIENIE

Decyzja w sprawie odmownego zaopiniowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pani dr Joannie Gruby została podjęta w głosowaniu jawnym na posiedzeniu Komisji habilitacyjnej w dniu 29.01.2021 r. Decyzję tę podjęto na podstawie dokonanych ocen osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie *pedagogika*, ocen pozostałego dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego, organizatorskiego i popularyzującego naukę, które przedstawili Recenzenci oraz pozostali Członkowie Komisji opiniujący przedmiotowy wniosek oraz po przeprowadzonej dyskusji¹.

---

¹Zasadne tu jest dopowiedzenie, że prace złożone Komisji do oceny różnią się tytułem, rokiem wydania, imieniem współautora oraz liczbą pozycji od opisu prac zgłoszonych przez Habilitantkę we wniosku do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów jako podstawowe osiągnięcie naukowe. Pomimo tego, że Habilitantka tych rozbieżności nigdzie nie wyjaśnia (na przykład w *Autoreferacie*, w odrębnym oświadczeniu) zostały one przyjęte przez wszystkich Członków Komisji jako przedstawione do oceny podstawowe osiągnięcie naukowe.

Kierując się zapisami art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (Dz.U.Nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami) znowelizowanej w 2014 r. Komisja dokonała oceny tego, czy przedłożone przez Habilitantkę prace uzasadniają nadanie Jej stopnia naukowego doktora habilitowanego *nauk społecznych* w dyscyplinie *pedagogika*, w szczególności zaś, czy wskazany we wniosku cykl publikacji „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” stanowi „osiągnięcie naukowe” spełniające wymóg „znacznego wkładu autorki w rozwój określonej dyscypliny naukowej” (art.16 ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy), a także czy dorobek naukowy Habilitantki można uznać – zgodnie z kryteriami oceny ujętymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U.Nr 196, poz. 1165) – za „istotną aktywność naukową”.

Na posiedzeniu w dniu 29.01.2021 r. Członkowie Komisji zaprezentowali swoje recenzje i opinie oraz wzięli udział w dyskusji na temat osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie *pedagogika*, pozostałego dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego, organizatorskiego i popularyzującego naukę Pani dr Joanny Gruby. Recenzje i opinie zawierające negatywne oceny zostały przedłożone i podtrzymane przez Recenzentki: prof. dr hab. Ewę Filipiak, prof. dr hab. Dorotę Klus-Stańską, dr hab. Dorotę Podgórską-Jachnik prof. UŁ, członków komisji: dr hab. Magdalenę Olempska-Wysocką, dr hab. Liliannę Konopską prof. US, Przewodniczącą komisji prof. dr hab. Mirosławę Nowak-Dziemianowicz i Sekretarza komisji prof. dr hab. Teresę Żółkowską.

Za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego zdaniem Członków Komisji przemawiają niżej wymienione argumenty.

Ad. Osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie *pedagogika*, tj. cyklu publikacji „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka”.

Art.16 ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (Dz.U.Nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami) znowelizowanej w 2014 r.

Przedłożony cykl 4 publikacji naukowych opublikowanych w latach 2014–2019 pod wspólnym tytułem „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” w ocenie

Członków Komisji nie jest osiągnięciem naukowym spełniającym wymóg znacznego wkładu autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej. Przedstawione do oceny publikacje mają wspólne atrybuty: są to testy, narzędzia pomiarowe, które w zamierzeniu autorki (współauterek) mają być wskaźnikami określonej cechy/zmiany rozwojowej. Dwa pierwsze narzędzia są autorskie (*Karty Oceny Logopedycznej Dziecka. Test do oceny logopedycznej dziecka w wieku od 1. miesiąca życia do końca 9. roku życia* oraz *Karty Oceny Słuchu Fonemowego. Test do oceny słuchu fonemowego dzieci w wieku od 3;0 do 7;6 lat*). W przypadku drugiego testu (KOSF) jest to skrócona o 14 zadań testowych (z 30 do 16 par paronimów) wersja opublikowanego w 2012 r. *Testu do badania słuchu fonemowego*. Rewizji testu z 2012 r. dokonano na podstawie nieokreślonych przez Habilitantkę opinii użytkowników zgłoszonych po czterech latach jego użytkowania (*Podręcznik*, s. 5) oraz „nieopublikowanych badań” (wywiadów, ankiet dotyczących wykorzystania narzędzia, *Autoreferat*, s. 10), na podstawie których dokonano redukcji liczby paronimów, co skróciło czas badania (*Autoreferat*, s. 10, *Podręcznik* s. 19). W odniesieniu do trzeciego narzędzia (*Karty Oceny Gotowości Szkolnej – KOGS*) Pani dr Joanna Gruby wskazuje (*Zał. nr 3, s. 1*) na 50% wkład w jego opracowanie, który polegał na przygotowaniu strategii badań przeprowadzonych na terenie całej Polski, opracowaniu danych oraz ich analizie: obliczeniu zależności pomiędzy wynikami otrzymanymi w badaniach a poszczególnymi zmiennymi, obliczeniu wskaźników psychometrycznych testu, natomiast w odniesieniu do czwartego narzędzia (*Karty Oceny Rozwoju Psychoruchowego – KORP*) udział własny określa na poziomie 33% i polegał on także na wypracowaniu strategii badań przeprowadzonych na terenie całej Polski, opracowaniu danych oraz ich analizie: obliczeniu zależności pomiędzy wynikami otrzymanymi w badaniach a poszczególnymi zmiennymi, obliczeniu wskaźników psychometrycznych testu (*Zał. nr 3, s. 1*). Tylko jedna ze wskazanych do oceny publikacji (*Karty Oceny Gotowości Szkolnej – KOGS*) została poddana procedurze recenzenckiej odnotowanej w stopce wydawniczej, a w trzech przypadkach pojawiła się informacja o recenzjach we wstępie do podręcznika. Wszystkie publikacje zostały wydane przez wydawnictwo KOMLOGO w Gliwicach.

Podstawowe osiągnięcie naukowe Pani dr Joanny Gruby cechuje brak konkretyzacji założeń teoretycznych, problematyzacji pola badawczego. W przedstawionym do oceny cyklu „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” nie ma analiz teoretycznych. Habilitantka nie prezentuje teorii i koncepcji stanowiących podstawy teoretyczne podejmowanej problematyki, nierzadko nie przywołuje definicji podstawowych kategorii badawczych. W ocenianych testach członkowie komisji dostrzegli też brak odniesień do

aktualnej wiedzy w analizowanym przez Habilitantkę obszarze naukowym, brak właściwego osadzenia analizowanych kategorii badawczych w najnowszych koncepcjach, ujęciach rozwoju człowieka i diagnozy tego rozwoju. Opisując kategorie badawcze Habilitantka najczęściej odnosi się dość powierzchownie do starszych opracowań – niektórych wartościowych, innych zdezaktualizowanych – odległych badawczo od współczesnych trendów i teorii.

Metodologia testów składających się na cykl pt. „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” została skonstruowana z pominięciem wymagań stawianych testom diagnostycznym na poziomie, który można uznać za znaczący wkład w rozwój pedagogiki. W przypadku pierwszego testu (KOLD) między innymi: nie uwzględniono zmiennej związanej z wykształceniem matki jako wskaźnika statusu socjoekonomicznego rodziny, choć jest to zmienna istotnie wpływająca na kompetencje językowe dzieci; nie uzasadniono lub słabo uzasadniono dobór materiału leksykalnego do poszczególnych prób; wykorzystuje się w różnych zadaniach testowych te same plansze obrazkowe, bez zważania na to, że jest to swoisty trening dla badanego dziecka, i że podczas kolejnego użycia tej samej planszy nie jest już ono postawione w nowej zadaniowo sytuacji. Z analizy treści pytań/zadań testowych wynika, że nie wzięto pod uwagę czynników różnicujących testowane osoby (nie wszystkie małe dzieci uczęszczają do przedszkola, nie wszystkie wychowują się w codziennym kontakcie z dziadkami) test zawiera więc potencjalnie stronicze pytania testowe. W wielu zadaniach testowych, przy znacznych lub całkowitych brakach operacjonalizacyjnych dotyczących istotnych parametrów, wymagana jest wiedza badającego, która jest przecież bardzo zróżnicowana, co oznacza że różni badający będą w tej samej kwestii stawiać odmienne rozpoznania. W teście nie uwzględniono także potrzeby oceny spoczynkowej pozycji języka – to oznacza, że Habilitantka nie jest w pełni zorientowana, jakie czynniki decydują o kształtowaniu obszaru orofacjalnego oraz, co za tym idzie, o kształtowaniu czynności prymarnych, a także sekundarnej artykulacji. Pochopnie założono także, że test – choć w jego normalizacji nie brały udziału grupy kliniczne (na przykład dzieci z już zdiagnozowanymi zaburzeniami rozwoju mowy, dzieci z już zdiagnozowaną niesprawnością narządów artykulacyjnych) – zawiera na tyle wrażliwe i swoiste pozycje testowe, że może służyć do diagnozowania określonych zaburzeń. Z krytycznych uwag merytorycznych należy wymienić, że w omówionych na niespełna dwóch stronach teoretycznych podstawach testu Autorka wyszczególniając jeden z trzech teoretycznych filarów – wiedzę logopedyczną – ogranicza ją do wiedzy o rozwoju „umiejętności językowych i fonetyczno-fonologicznych” (*Podręcznik*, s. 7, Rys. 1), nie dostrzegając, że łączenie obu rodzajów umiejętności spójnikiem „i” jest

merytorycznie bezzasadne, gdyż umiejętności fonetyczno-fonologiczne są elementem składowym umiejętności językowych.

Duże wątpliwości budzą też stwierdzenia Autorki testu, która w odniesieniu do grupy normalizacyjnej „bardzo wysokie wyniki we wszystkich grupach wiekowych” w obszarze *D. Narządy mowy* interpretuje jako zjawisko typowe, gdyż badane były dzieci „bez zaburzeń rozwojowych i anatomicznych” (*Podręcznik*, s. 77). Podobny argument pada w przypadku parafunkcji, które w omawianej grupie miały wykazywać tylko „pojedyncze dzieci” (*Podręcznik*, s. 61). Częstość występowania nieprawidłowości anatomicznych (np. wad zgryzu 43–84%, skróconego wędzidełka języka ok. 70%, parafunkcji 50%) u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym jest tak duża, że ich brak w grupie normalizacyjnej jest po prostu niemożliwy.

W przypadku testu pt. *Test do oceny słuchu fonemowego dzieci w wieku od 3;0 do 7;6 lat* (KOSF) istotnym mankamentem są brak właściwego przygotowania dziecka do badania słuchu fonemowego oraz brak informacji o istotnym warunku dotyczącym interpretacji wyników badania. Obligatoryjnym warunkiem prawidłowo przeprowadzonego badania słuchu fonemowego z użyciem paronimów i materiału obrazkowego jest wcześniejsze upewnienie się przez badającego, że prezentowane pojedynczo osobie badanej wyrazy paronimiczne i ich obrazkowe desygnaty są jej znane i rozumiane. Autorka proponuje jedynie wstępną próbę na jednej parze paronimów, w celu zaprezentowania dziecku „na czym polega w badaniu wskazywanie obrazków” (s. 30–31), i badanie słuchu fonemowego bez wcześniejszego sprawdzania znajomości paronimów i ich obrazkowych desygnatów. Test jest przeznaczony dla szerokiego grona użytkowników, w tym pedagogów przedszkolnych i wczesnoszkolnych, którzy nie są do badania słuchu fonemowego przygotowywani w toku kształcenia. Autorka testu nie informuje o istotnym warunku interpretacji uzyskanych wyników badań, tj. wykluczeniu często niejawnych w codziennym funkcjonowaniu dziecka okresowych niedosłuchów przewodzeniowych powszechnie występujących u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Możliwe więc jest, że test ten będzie u wielu dzieci generował pseudozaburzenia słuchu fonemowego.

Chociaż przedstawione do oceny testy zawierają wszystkie konieczne etapy walidacji narzędzia (pilotaż, ocena stopnia trudności zadań, standaryzacja, próba utworzenia norm), to jednak występują w nich uchybienia psychometryczne, np.: brak opisu procedury doboru próby czy niespełnianie wymagań reprezentatywności. W przesłanych do oceny testach nie ma

informacji na temat tego, jaki był operat losowania, jakiej metody losowania użyto ani jak dobierano warstwy. Niejasny schemat losowania wpływał na prowadzone później wnioskowanie statystyczne. O niedoskonałości psychometrycznej testów składających się na cykl pt. „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” zdaniem Członków komisji świadczą też niskie wskaźniki rzetelności oraz słaba trafność testów. Habilitantka dokonała jedynie wybiórczej oceny trafności testów bowiem ograniczyła się do trafności wewnętrznej z pominięciem innych rodzajów trafności jak chociażby trafności prognostycznej, określającej czy dany test umożliwi wnioskowanie prognostyczne, co jest szczególnie ważne w diagnozie rozwoju dzieci decydującej o ich losach. Uzyskane niskie wskaźniki zgodności wewnętrznej świadczą o słabej rzetelności testów lub ich nierzetelności w większości obszarów pomiarowych. Słaba trafność i rzetelność testów to wady dyskwalifikujące. Trafność testów jest dziś uznawana za element prymarny w ocenie wartości testu, a niska rzetelność wyklucza trafność. W rezultacie Habilitantka upowszechnia testy, które nie spełniają podstawowych kryteriów jakości. Prowadzi to do błędnych diagnoz i budzi zastrzeżenia nie tylko merytoryczne, ale także etyczne. Wadliwa diagnoza ma poważne konsekwencje w życiu dzieci. Dlatego wymagania teoretyczne i metodologiczne powinny tu być spełnione na bardzo wysokim poziomie.

W ocenianych testach brak interpretacji wyników badań czy dyskusji uzyskanych wyników badań z analogicznymi badaniami prowadzonymi w kraju i na świecie. Skonstruowane narzędzia mogą więc stanowić dopiero materiał do opracowania przyszłych wiarygodnych testów oraz stanowić instrumentarium do ewentualnych przyszłych badań. Uznanie ich jako znaczącego wkładu w rozwój nauki jest przedwczesne i niezasadne.

Oceniając podstawowe osiągnięcie naukowe Pani dr Joanny Gruby Członkowie Komisji stwierdzili niską świadomość teoretyczną i metodologiczną przekładającą się na jakość badań.

W związku z powyższymi argumentami, kierując się zapisami art.16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U.Nr 65 poz. 595, z późniejszymi zmianami) znowelizowanej w 2014 r. Komisja habilitacyjna uznała, że wskazany we wniosku cykl publikacji pt. „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” nie stanowi osiągnięcia naukowego spełniającego wymóg znacznego wkładu Autorki w rozwój dyscypliny *pedagogika* (art.16 ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy).

Ad. Oceny pozostałego dorobku naukowego Pani dr Joanny Gruby uzyskanego po otrzymaniu stopnia doktora stanowiącego wkład Autorki w rozwój dyscypliny naukowej – pedagogiki oraz wykazywania się przez Habilitantkę aktywnością naukową.

§ 3 Ust. 2 i § 1.4, ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Zasadne jest tu dopowiedzenie, że istnieje rozbieżność pomiędzy przygotowanym przez Habilitantkę zestawieniem publikacji w *Załączniku* nr 3 a wykazem publikacji przekazanych Komisji w dokumentacji elektronicznej. Pani dr Joanna Gruba dokonała wyboru prac, które przedłożyła Komisji do oceny i nie załączyła 12 pozycji z wykazu innych (nie wchodzących w skład osiągnięcia naukowego w pkt I) opublikowanych prac naukowych. W punkcie II B *Załącznika* nr 3 w dziale *Monografie i książki terapeutyczne* są to pozycje oznaczone numerami: 3.3, 4.2, 5.3, 8, 9. W dziale *Publikacje naukowe w czasopiśmie międzynarodowych lub krajowych* są to pozycje oznaczone numerami 1, 2, 5, 6, a w dziale *Publikacje w pracach pod redakcją* są to pozycje oznaczone numerami 4, 6, 8.

W informacji o swoim dorobku po uzyskaniu stopnia doktora Pani dr Joanna Gruby wykazała 11 monografii, 5 książek terapeutycznych, 23 artykuły, 2 książki pod redakcją, 16 programów komputerowych, 7 haseł encyklopedycznych, 4 recenzje oraz 1 ekspertyzę (*Autoreferat*, s.25). Statystyki te są jednak zawyżone. Wnikliwa analiza złożonej przez Habilitantkę dokumentacji ujawniła konieczność ilościowej weryfikacji dorobku. Z dokonanej oceny prac (określonych przez Habilitantkę jako monografie) i jej konfrontacji z przyjętymi standardami naukowymi wynika, że Pani dr Joanna Gruby opublikowała po uzyskaniu stopnia doktora tylko trzy monografie spełniające kryteria formalne, przy czym wykazana w dokumentacji autorska monografia wydana w 2002 r. pt.: *Komputerowe wspomaganie umiejętności czytania u dzieci sześciolletnich* jest publikacją poddoktorską i w związku z tym nie podlega ocenie w tym postępowaniu. Ostatecznie zatem w dorobku publikacyjnym Habilitantki znajdują się dwie recenzowane monografie: *Technologia informacyjna w logopedii* wydana w 2009 r. oraz *Ocena słuchu fonemowego u dzieci w wieku przedszkolnym* wydana w 2012 r. (w obu monografiach wybrane treści są odtwórcze względem wcześniejszych publikacji). W ocenie Członków Komisji pierwsza z tych prac jest sprofilowana metodycznie i nie może być uznana za pracę naukową, drugą zaś oceniono negatywnie ze względu na niski poziom refleksji teoretycznej oraz uchybienia metodologiczne.

Habilitantka do wniosku o stopień doktora habilitowanego w zakresie *nauk społecznych* w dyscyplinie *pedagogika* załączyła 17 artykułów opublikowanych w czasopismach i rozdziałach w pracach zbiorowych. W całym dorobku podoktorskim jedynie trzy artykuły są opublikowane w czasopismach z listy JRC lub ERIH, ale jeden z nich to niespełna dwustronicowa notka opublikowana w dziale *Sprawozdania, uwagi, polemiki*. Natomiast przekazany Komisji w dokumentacji elektronicznej artykuł „Wykorzystanie technologii informacyjnej w profilaktyce logopedycznej” (2012) w ogóle nie jest ujęty w wykazie sporządzonym przez Habilitantkę.

Z analizy siedemnastu załączonych do oceny artykułów wynika, że prace te są sprofilowane metodycznie i popularyzatorsko, a połowa z nich nie spełnia kryterium rozdziału w monografii, gdyż są to często teksty liczące 2–5, czy 6 stron. Prace te w zdecydowanej większości są opublikowane w pokonferencyjnych pracach zbiorowych lub niepunktowanych czasopismach logopedycznych, a nie w renomowanych czasopismach naukowych. Artykuły publikowane są też w czasopismach, w których dr Joanna Gruba była/jest redaktorem naczelnym i są wydawane przez Wydawnictwo KOMLOGO Piotr Gruba (*Logopeda, Przegląd Logopedyczno-Pedagogiczno-Psychologiczny*). Z analizy pozycji bibliograficznych wynika także, że Habilitantka nie docieka, jakie są na gruncie międzynarodowym osiągnięcia naukowe badaczy z jej obszarów zainteresowań. We wszystkich przedłożonych pracach dotyczących pozostałego dorobku naukowego Habilitantki (artykuły, monografie) są odwołania do niespełna dwudziestu prac obcojęzycznych.

Poziom naukowy załączonych do oceny siedemnastu artykułów jest bardzo niski, a kontekst teoretyczny ogólnikowy, spłycony, fragmentaryczny. W analizowanych tekstach Członkowie Komisji dostrzegli brak samodzielności naukowej w obszarze krytycznej analizy tekstów naukowych, brak umiejętności syntezy stanu dotychczasowej wiedzy i na tej podstawie formułowania nowych kierunków badawczych. Zawartość tekstów jest powierzchowna, często oparta na wiedzy potocznej, a bibliografia jest uboga. Poziom nielicznych prac badawczych jest bardzo słaby metodologicznie. Habilitantka ma trudności z problematyzowaniem przedstawianych treści. W niektórych pracach w ogóle nie ma części metodologicznej. W tekstach nie ma typowych dla opracowania naukowego interpretacji, krytycznej analizy tekstów, polemik z teoriami czy dyskusji wyników własnych badań. Ponadto w artykułach pojawiają się kompilacje wcześniejszych tekstów, a czasem całe nieuprawnione powtórzenia, bez podania źródła. W wybranych tekstach można też dostrzec ingerencję w wyniki badań bez podania źródeł pierwotnych i uzasadnienia wprowadzanych zmian. Większość tekstów

przedstawionych do oceny przez Panią dr Joannę Gruby ma charakter popularno-naukowy, a część jest rodzajem promocji własnych materiałów i pomocy.

Habilitantka w swojej dokumentacji wskazuje na dość dużą aktywność w pozyskiwaniu, kierowaniu i uczestniczeniu w różnych projektach. W latach 2003–2009 uczestniczyła w dwóch międzynarodowych projektach badawczych realizowanych we współpracy z Katedrą Pedagogiki Wczesnoszkolnej Uniwersytetu im. Konstanina Filozofa w Nitrze (nie zostały określone realizowane zadania i charakter uczestnictwa). Pierwszy z projektów *Wybrane problemy kształcenia i wychowania w Polsce i na Słowacji – analiza porównawcza* realizowany był w latach 2003–2004, a drugi projekt: *Ways of Inclusion in Educational Environment* w latach 2006–2009.

Podsumowując ocenę pozostałego dorobku naukowego Pani dr Joanny Gruby uzyskanego po otrzymaniu stopnia doktora Członkowie Komisji habilitacyjnej zwracają uwagę na brak podstawowych umiejętności niezbędnych w tworzeniu tekstów naukowych, czy to monograficznych, czy badawczych. W dorobku publikacyjnym Pani dr Joanny Gruby brakuje tekstów spełniających wymagania naukowego opracowania danego zagadnienia. Członkowie Komisji habilitacyjnej oceniając dorobek naukowy Habilitantki uznają – zgodnie z kryteriami oceny ujętymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U.Nr 196, poz. 1165) – że osiągnięcia Pani dr Joanny Gruby uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny *pedagogika*, oraz że Habilitantka nie wykazuje się istotną aktywnością naukową.

Ad. Dorobku dydaktycznego, organizatorskiego i popularyzującego naukę oraz informacji o współpracy międzynarodowej.

Habilitantka ma doświadczenie dydaktyczne w pracy akademickiej na Uniwersytecie Śląskim (2003–2014). Poza prowadzeniem zajęć Pani dr Joanna Gruby zorganizowała i prowadziła koło naukowe, uczestniczyła w pracach uczelnianych komisji (rekrutacyjnej, ds. ECTS). Od zakończenia pracy w uczelni Habilitantka nie prowadziła zajęć z zakresu dydaktyki akademickiej. Pani dr Joanna Gruby ma też bardzo małe doświadczenie w kierowaniu pracami badawczymi. Sprawowała opiekę naukową nad 8 pracami licencjackimi i 28 podyplomowymi. W opinii Członków Komisji jest to zbyt małe doświadczenie, aby powierzyć Habilitantce opiekę naukową nad młodą kadrą naukową. Nadać Jej uprawnienia do prowadzenia seminariów doktorskich. Pani dr Joanna Gruby nie pełniła funkcji promotora pomocniczego. W związku z

powyższym w opinii Członków Komisji nie spełnia formalnego kryterium wymaganego w procedurze awansowej na stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie *pedagogika*.

Na pozytywną ocenę w opinii Członków Komisji zasługuje aktywność konferencyjna Pani dr Joanny Gruby. W latach 2004–2018 uczestniczyła czynnie w 70 konferencjach, w tym w 9 międzynarodowych i w 5 zagranicznych.

Habilitantka w dokumentacji wykazuje kierownictwo 2 projektami finansowanymi w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jest to projekt współfinansowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 8.1. Tytuł: *Portal edukacyjny polskiej fonetyki stosowanej w zakresie normy i patologii mowy*, realizowanego w latach 2010-2011 oraz projekt *Encyklopedia logopedii, narzędzie do edukacji, diagnozy i terapii dla środowisk naukowych, rodziców, placówek edukacyjnych i terapeutycznych* realizowany w latach 2012–2013. Pani dr Joanna Gruba była też uczestnikiem projektu współfinansowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 8.1. tytuł: *Portal wspomagającego naukę czytania i pisanie oraz diagnozę pedagogiczną* realizowanego w latach 2012–2013. Projekty mają walor praktyczny w terapii logopedycznej. Niestety, nie zostały określone wykonywane zadania.

W zakresie działalności popularnonaukowej Habilitantka wskazuje na przeprowadzenie w roku 2016 kampanii społecznej *Wiem, kiedy do logopedy*, a w 2017 – *Sześciolatki na start*, jednak bez wskazania usytuowania zawodowego czy organizacyjnego. Współpracując z biblioteką miejską w Gliwicach przygotowała książeczkę popularnonaukową dla rodziców, była ekspertem merytorycznym w projekcie *Przedszkolaki*. Brała udział w przygotowaniu filmów edukacyjnych. W opinii Komisji jest to dość szeroko zakrojona aktywność popularyzacyjna, choć bardziej praktyczna niż naukowa.

Podsumowując: Członkowie Komisji ocenili pozytywnie aktywność popularyzacyjną i organizacyjną (w aspekcie praktycznych działań logopedy) Habilitantki. Natomiast negatywnie odnieśli się (w aspekcie akademickim) do działalności dydaktycznej Habilitantki.

Uzasadnienie końcowe

W uzasadnieniu Uchwały Komisja habilitacyjna wskazuje, iż nie zostały spełnione wymogi ustawowe do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, określone w treści

art.16, ust.2 pt. 1 i 2, Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.) znowelizowanej w 2014 r. oraz kryteria oceny ujęte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U.Nr 196, poz. 1165). Na odmowę nadania Pani dr Joannie Gruby stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk społecznych* w dyscyplinie *pedagogika* złożyły się wymienione wyżej argumenty, a w szczególności oceny głównego osiągnięcia naukowego Habilitantki pt. „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” oraz oceny Jej pozostałego dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora.

W ocenie Komisji habilitacyjnej wskazane przez Habilitantkę główne osiągnięcie naukowe, czyli cykl 4 publikacji naukowych opublikowanych w latach 2014–2019 pod wspólnym tytułem „Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka” nie prezentuje takiego poziomu naukowego, który pozwoliłby uznać, że wnosi ono znaczny wkład w rozwój dyscypliny *pedagogika* i w tym zakresie wymóg ustawy do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nie został spełniony. Komisja habilitacyjna stwierdziła liczne uchybienia warsztatowe i metodologiczne we wskazanym cyklu, w tym brak teorii i koncepcji stanowiących podstawy teoretyczne podejmowanej problematyki, powierzchowne i fragmentaryczne analizy teoretyczne podstawowych kategorii badawczych. W niektórych tekstach odnotowano też brak definicji podstawowych pojęć, niewystarczające odniesienia do aktualnej wiedzy w analizowanym przez Habilitantkę obszarze naukowym oraz wyraźne pominięcia w zakresie aktualnej literatury przedmiotu.

W ocenie Komisji Habilitantka nie spełnia też wymogu istotnej aktywności naukowej zgodnie z kryteriami oceny ujętymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U.Nr 196, poz. 1165). W opinii Członków Komisji w zakresie jakości dorobku naukowego po doktoracie – zwłaszcza w odniesieniu do publikacji naukowych (monografii, artykułów), pracy dydaktycznej związanej z promowaniem prac licencjackich i magisterskich, promotorstwa pomocniczego w przewodach doktorskich – dorobek ten jest niewystarczający.

Komisja habilitacyjna po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania habilitacyjnego, w tym z recenzjami i opiniami osiągnięć naukowych Habilitantki oraz protokołem posiedzenia działając na podstawie § 18a ust. 11 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i

tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.) znowelizowanej w 2014 r. podjęła Uchwałę odmawiającą poparcia wniosku Pani dr Joanny Gruby w sprawie nadania Jej stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze *nauk społecznych* w dyscyplinie *pedagogika* (wynik głosowania: 7 głosów przeciwko).

Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej
Prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz